

YÖNETMELİK

Çevre ve Orman Bakanlığından:

SANAYİ KAYNAKLI HAVA KİRLİLİĞİNİN

KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sanayi ve enerji üretim tesislerinin faaliyeti sonucu atmosfere yayılan is, duman, toz, gaz, buhar ve aerosol halindeki emisyonları kontrol altına almak; insanı ve çevresini hava alıcı ortamındaki kirlenmelerden doğacak tehlikelerden korumak; hava kirlenmeleri sebebiyle çevrede ortaya çıkan umuma ve komşuluk münasebetlerine önemli zararlar veren olumsuz etkileri gidermek ve bu etkilerin ortaya çıkmamasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) Tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli olan ön izin, izin, şartlı ve kısmi izin başvuruları, tesisten çıkan emisyonun ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin önlenmesinin tetkik ve tespiti ile, tesislerin, yakıtların, ham maddelerin ve ürünlerin üretilmesi, kullanılması, depolanması ve taşınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

b) Aşağıdaki hususları kapsamaz:

1) 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu ile Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna verilen yetki alanına giren, insan sağlığı ve çevrenin nükleer yakıt ve diğer radyoaktif maddelerin radyasyonundan korunmasında; ilgili tesis, alet ve düzenekleri.

2) Açık ortam hariç olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamına giren işyeri ortam havasını.

3) Tesis Ek- 8 İzne Tabi Tesisler Listesinde yer almıyorsa tesis iç ortamında hiçbir emisyonun oluşmadığı durumlarda ve bu kapsamda hava alıcı ortamına baca, kapı, pencere ya da benzeri açıklıklardan herhangi bir emisyonun söz konusu olmadığı tesis, alet ve düzenekleri ve alan kaynaklı emisyonların oluşmadığı faaliyetleri.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddelerine ve 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2, 3, 9, 10, 13, 29 ve 30 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Az Atıklı Teknolojiler: Sanayi tesislerinden kaynaklanan atıkların üretim prosesinin son aşamasında arıtılmasına dayalı teknolojik seviye yerine tercih edilen ve temiz üretim tekniklerini temel alan, kirletmeyen, temiz ve az atıklı teknolojileri,

b) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

c) Belge: Emisyon İzin Belgesini,

ç) Biyokütle: Ahşap koruyucuları tatbik edilmiş veya kaplama işlemine bağlı olarak halojenli organik birleşikler ihtiva eden ve bu tür atıkları içeren özellikle inşaat ve yıkımdan kaynaklanan ahşap atıklar hariç olmak üzere, ihtiva ettiği enerjiyi kazanmak için yakıt olarak kullanılabilen tarım veya ormancılıktan sağlanan bitkisel bir maddenin kendisini, tamamı ya da bir kısmından elde edilen tarım ve ormancılık kaynaklı bitkisel atıkları, gıda işleme sanayiinden kaynaklanan bitkisel atıkları, ham kağıt hamuru üretiminden kaynaklanan bitkisel atıkları, şişe mantarını ve ahşap atıklarını,

d) Deneme izni: İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin mevzuat kapsamında verilen izini,

e) Dış Hava: Çalışma mekanları hariç, troposferde bulunan dış ortamlardaki havayı,

f) Dizel Motorları: Kendiliğinden sıkıştırılmalı ateşlemeli motorları,

g) Emisyonlar: Yakıt ve benzerlerinin yakılmasıyla; sentez, ayrışma, buharlaşma ve benzeri işlemlerle; maddelerin yığılması, ayrılması, taşınması ve diğer mekanik işlemler sonucu bir tesisten atmosfere yayılan hava kirleticileri,

ğ) Emisyon Envanteri: Sınırları belirlenmiş herhangi bir bölgede, hava kirletici kaynaklardan belli bir zaman aralığında atmosfere verilen kirleticilerin listesi, miktarı ve bunların toplam kirlilik içindeki paylarını gösteren bilgileri,

h) Emisyon Faktörü: Herhangi bir faaliyetten veya ekipmandan kaynaklanan belirli bir kirleticinin birim hammadde, birim yakıt, birim hacim, birim zaman, birim alan için ortalama emisyon miktarını,

ı) Emisyon İzin Dosyası: Bu Yönetmeliğe göre hazırlanan tüm belge, bilgi ve dokümanları içeren emisyon iznine esas dosyayı,

i) Emisyon Kaynağı: Atmosfere emisyon veren baca veya baca dışı kaynakları,

j) Emisyon Ölçüm Raporu Geçerlilik Süresi: İlk ölçüm tarihi esas alınarak, Ek-8 Listesine göre A grubu emisyon izne tabi tesisler için emisyon ölçüm raporu geçerlilik süresi olan iki yılı, B grubu emisyon izne tabi tesisler için emisyon ölçüm raporu geçerlilik süresi olan üç yılı,

k) Gaz Motorları: Otto çevrimi, kıvılcım ateşlemeli ateşleme sistemine sahip motorları,

l) Hava Kalitesi: İnsan ve çevresi üzerine etki eden çevre havasında, hava kirliliğinin göstergesi olan kirleticilerin artan miktarıyla azalan kalitelerini,

m) İçten Yanmalı Motorlar: Gaz motorları ve dizel motorlarını,

n) İşletme: İşletmenin mevzuata uygun faaliyet göstermesinin sağlanmasından işletmeci ve/veya tesis sahibi sorumlu olmak üzere tesislerin bütünü,

o) İşletme Sahası İçi: Üzerinde doldurma, ayırma, eleme, taşıma, kırma, öğütme işlemlerinin yapıldığı, madde depolanan, boşaltılan, tesisler arasındaki alanı,

ö) İş Termin Planı: Tesis sahibi tarafından hazırlanacak ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükleri ve sınır değerleri sağlayacak proses ve baca gazı arıtım tesislerinin gerçekleştirilmesi sürecinde yer alan proje, ihale, inşaat ve işletmeye alma gibi işlerin zamanlamasını gösteren planı,

p) İzin: Emisyon Ön İzni ve Emisyon İznini,

r) Kısa Vadeli Değer (KVD): Maksimum günlük ortalama değerler veya istatistik olarak bütün ölçüm sonuçları sayısal değerlerinin büyüklüğüne göre dizildiğinde, ölçüm sonuçlarının % 95 ine tekabül eden değeri, çöken tozlar için farklı olarak aşılması gereken maksimum aylık ortalama değerleri,

s) Kısa Vadeli Sınır Değer (KVS): Maksimum günlük ortalama değerleri veya sayısal değerlerinin büyüklüğüne göre dizildiğinde, istatistik olarak bütün ölçüm sonuçlarının % 95 ine tekabül eden değer olan ve Ek-2 Tablo 2.2 de verilen değeri aşmaması gereken değeri,

ş) Kirletici: Doğrudan veya dolaylı olarak insanlar tarafından dış havaya bırakılan ve insan sağlığı üzerinde ve/veya bütün olarak çevre üzerinde muhtemel zararlı etkileri olan her türlü maddeyi,

t) Kritik Bölge: Bir yıl boyunca yapılan hava kalitesi ölçüm sonuçlarına göre kısa vadeli sınır değerlerin en az on beş gün aşıldığı yerleri,

u) Kritik Meteorolojik Şartlar: Atmosferde alt sınırı yerden yedi yüz metre veya daha az yüksekte olan enversiyon tabakasında hava sıcaklığının en az 2°C/100 m arttığı ve yerden 10 m. yükseklikte ölçülen rüzgar hızının on iki saatlik ortalama 1,5 m/s den az olduğu kritik meteorolojik durumu,

ü) Mevcut Tesis: Bu Yönetmeliğin yayımlanmasından önce kurulmuş veya Çevresel Etki Değerlendirmesi mevzuatına göre kurulması uygun bulunan tesisleri,

v) Piyasaya arz edilen sıvı yakıtlar: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından düzenlenen/düzenlenecek mevzuatla üretimi, yurtdışı ve yurtiçi kaynaklardan temini ve piyasaya arzına izin verilen sıvı yakıtlar ile kalorifer yakıtını,

y) Teknolojik Seviye: Sürekli işletilmesinde başarısı tecrübeyle sabit, kıyaslanabilir metotlar, düzenekler ve işletme şekilleriyle kontrolleri yapılabilen; emisyon sınırlama tedbirlerini pratikleştiren ve kullanışlı hale getiren, ileri ve ülke şartlarında uygulanabilir teknolojik metotlar, düzenekler, işletme biçimleri ve temizleme metotlarının geldiği seviyeyi,

z) Tesis: Atmosfere emisyon veren her bir ünite veya üniteler bütünü, makineler, aletler ve diğer sabit düzenekleri, üzerinde madde depolanan, boşaltılan ve iş yapılan mülkleri,

aa) Uzun Vadeli Değer (UVD): Yapılan bütün ölçüm sonuçlarının aritmetik ortalaması olan değeri,

bb) Uzun Vadeli Sınır Değer (UVS): Yapılan bütün ölçüm sonuçlarının aritmetik ortalaması olan, Ek-2 Tablo 2.2 de verilen değeri aşmaması gereken değeri,

cc) Üretim Prosesi: Yakıtın ham madde ile birlikte muamele gördüğü veya yakıttan elde edilen enerjinin hammaddeyi veya ürünü kurutma, kavurma ve benzeri işlemlerde kullanıldığı ve bacasından proses kaynaklı baca gazı emisyonlarının ve yanma gazlarının birlikte çıktığı veya sadece proses kaynaklı baca gazı emisyonlarının çıktığı tesisleri,

çç) Üretmek: Ürün elde etmek, işlemek, üretim amacıyla tüketmek ve diğer kullanımları, ithalat ve diğer amaçlı nakliyatları,

dd) Yakma Tesisi: Yakıtın yakılması sonucunda, yakıt içeriğinde bulunan kimyasal enerjinin ısı enerjisine dönüştürülerek yararlanıldığı, buhar kazanı ve kızgın yağ kazanı, termik santral kazanı, gaz türbini, gaz motoru gibi sıcak su, buhar ve benzeri üreterek enerji sağlayan tesisleri,

ee)Yeni Tesis: Bu Yönetmeliğin yayımlanmasından sonra kurulacak olan tesisleri,

ff) Yetkili Mercii: Çevre ve Orman Bakanlığı ve Valiliği

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İzne Tabii Tesisler, İzin Alma, İzne Tabii Olmayan Tesisler

İçin Uyulacak Esaslar

İzne tabii tesisler

MADDE 5 – (1) Çalışmaları ve yapısı nedeniyle insan sağlığı ve çevre üzerinde önemli olumsuz etkisi olan Ek-8 A ve B listelerinde yer alan tesislerin kurulması ve işletilmesi için, bu Yönetmelik hükümlerine göre planlama aşamasında Emisyon Ön İzni ve işletme aşamasında Emisyon İzni alınması gerekir. Birden fazla tesisi olan işletmelerin

emisyön ön izin/izin işlemleri işletme adına ve işletmede aynı adreste yer alan tesislerin tümü birlikte değerlendirilerek yürütülür ve sonuçlandırılır.

(2) Ek-8 Liste A da yer alan tesislerin izni, Bakanlık tarafından verilir. Bakanlık bu yetkisini taşra teşkilatına devredebilir.

(3) Ek-8 Liste B de yer alan tesislerin izni, Valilik tarafından verilir.

İzne tabi tesislerin kurulması ve işletilmesinde uyulması gereken esaslar

MADDE 6 – (1) İzne tabi tesislerin kurulması ve işletilmesinde;

a) Tesisin çevreye zararlı etkilerinin mevcut en iyi üretim ve/veya arıtım teknikleri uygulanarak azaltılmak suretiyle kirlilik oluşturmaması,

b) Bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uyulması,

c) Bu Yönetmelikte belirtilen emisyon sınırlarının aşılması,

ç) Tesis etki alanında Ek-2 de verilen hava kalitesi sınır değerlerinin aşılması,

d) Mevcut tesislerin baca gazı emisyonlarının bu Yönetmelikte belirtilen usullere uygun olarak tesis işletmecisi tarafından ölçtürülmesi baca dışından emisyon yayan tesisler için hesaplama yöntemi kullanılarak saatlik kütleli debilerin tespit edilmesi, (kg/saat)

e) Mevcut tesisler için; Ek-2 Tablo-2.1 deki kütleli debilerin aşılması halinde tesisi işleten tarafından, tesis etki alanında, Ek-2 de belirtilen esaslar çerçevesinde hava kirliliği seviyesinin ölçülmesi ve tesisin kirleticiliğinin değerlendirilmesi amacıyla uluslararası kabul görmüş bir dağılım modeli kullanılarak, Hava Kirlenmesine Katkı Değerinin Hesaplanması,

f) Yeni kurulacak tesislerin baca gazı emisyonlarının kütleli debi ve konsantrasyon olarak ve baca dışından emisyon yayan tesislerin atmosfere verdiği emisyonların saatlik kütleli debilerinin tespit edilmesi,

g) Yeni kurulacak tesisler için; Ek-2 Tablo-2.1 deki kütleli debilerin aşılması halinde tesisi işleten tarafından; tesis etki alanında, tesisin kirleticiliğinin değerlendirilmesi amacıyla bir dağılım modeli kullanılarak hava kirlenmesine katkı değerinin hesaplanması, tesisin kurulacağı alanda hava kirliliğinin önemli boyutlara ulaştığı kuşkusuna varsa, hava kalitesinin bu Yönetmelikte belirtilen usullere uygun olarak ölçülmesi,

ğ) Tesisin kurulu bulunduğu bölgede hava kirleticilerin Ek-2 de belirlenen hava kalitesi sınır değerlerini aşması durumunda, tesis sahibi ve/veya işleticisi tarafından, Valilikçe hazırlanan eylem planlarına uyulması

gerekmektedir.

Emisyon ön izni

MADDE 7 – (1) Emisyon ön izni verilirken aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Çevresel Etki Değerlendirmesi mevzuatı kapsamında yer alan tesisler için ÇED mevzuatına göre alınan tesisin kurulmasının uygun olduğunu gösteren belge veya belgeler Emisyon Ön İzni yerine geçer. Tesisin kurulmasının uygun olduğunu gösteren belgelerin iptal edilmesi halinde Emisyon Ön İzni de iptal edilmiş sayılır. ÇED mevzuatı kapsamında yer almayan ancak bu Yönetmeliğin Ek-8, A ve B listelerinde yer alan tesisler emisyon ön iznine tabidir. 13 üncü madde kapsamında, tesislerde yapılması planlanan kapasite artışı ya da proses ya da yakıt değişiklikleri emisyon ön izni kapsamında değerlendirilir. Yukarıda açıklanan Çevresel Etki Değerlendirmesi ile ilgili süreç bu tesisler için de geçerlidir.

b) Emisyon Ön İzni tesislerin planlama aşamasında verilir.

c) Emisyon Ön İzni, yetkili merci tarafından tesisin çevrede oluşturabileceği etkilerin değerlendirilmesine esas teşkil edecek bilgi ve belgeler sağlanmışsa ve tesisin çevre üzerine olabilecek zararlı etkilerine karşı gerekli tedbirin alınacağı öngörülüyor ve taahhüt ediliyorsa verilir.

ç) Ek 8, Liste A ve B de yer alan tesislerin işletmecisi/işletme sahibi Emisyon Ön İzni almak için bir dilekçe ile Ek-10, Ek-11 ve ilgili düzenlemelerde belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak Emisyon Ön İzni Başvuru Formunda belirtilen dokümanlarla birlikte Valiliğe başvuru yapar.

1) Valilik tarafından emisyon ön izin dosyası ve dokümanlar incelenir. Dosya eksik veya yetersiz bulunursa dosyanın tamamlanması için işletme yetkililerine üç aya kadar ek süre verilir. Sürenin bitiminde işletme yetkilileri tarafından emisyon ön izin dosyasında belirtilen eksikliklerin tamamlanmaması halinde dosya ile ilgili işlem ve değerlendirmeler iptal edilerek dosya işletme yetkililerine iade edilir.

2) Dosya tamamlandıktan sonra, sadece Ek-8 Liste A da yer alan tesisler için tesis sahibi tesisin kurulacağı bölgede dağıtım yapılan ve yurt çapında yüksek tirajlı yayın yapan en az bir gazete ile bir yerel gazetede ilan verir. İlanda; tesisin yeri, üretimi, kapasitesi ve kullanacağı yakıt türü, itiraz süresinin on beş gün olduğu, izin başvurusunun ve eklerinin ne zaman ve nerede inceleneceği, itirazların inceleme süresi içerisinde yapılması gerektiği hususu ve itirazın yapılması gereken makam, itiraz sahibi hazır bulunmasa bile gerekçeli itirazların değerlendirileceği ve değerlendirme tarihi, yüz kişiden fazla itiraz sahibi varsa kararın ilan yoluyla tebliğ edilebileceği belirtilir. Tesis için yapılan itirazlar Valilik tarafından değerlendirilir ve emisyon ön izin dosyasına eklenir. Valilik itirazları değerlendirirken gerekli gördüğünde itiraz edenler ve faaliyet sahibi ile görüşür. İtiraz süresinden sonra yapılacak itirazlar dikkate alınmaz.

3) Dosya tamamlandıktan sonra tesis Ek-8, Liste B de yer alıyor ise Valilik tarafından yirmi işgünü içerisinde değerlendirme yapılarak sonuçlandırılır. Ek-8, Liste B de verilen tesislerin izni, Valilik tarafından verilir. Tesis Ek-8, Liste A da yer alıyor ise Valilik tarafından dosya Bakanlığa gönderilir ve Bakanlık tarafından kırk işgünü içerisinde değerlendirme yapılarak sonuçlandırılır. Belirtilen süre, dosya Bakanlığa ulaştıktan sonra başlar. Eksikliklerin tamamlanması için verilen süreler buna dahil değildir. Emisyon Ön İzni için belge düzenlenmez.

d) Yetkili merci 17 nci maddede belirtilen iptal yetkisini Emisyon Ön İzni için de kullanabilir.

e) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilecek ruhsatlar için, bu Yönetmelikte söz konusu edilen Emisyon Ön İzninin alınması şarttır.

f) İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin mevzuat kapsamında I. Sınıf olarak tanımlanan tesisler/işletmelerden Emisyon Ön İzni verilen İşletmeler/tesisler deneme iznini alarak üretime geçilmesini takiben bir yıl içinde Emisyon İzni için başvuramazlar ise Emisyon Ön İzni kendiliğinden geçersiz sayılır.

Emisyon izni başvurusu

MADDE 8 – (1) Emisyon izni başvurusu aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde yapılır.

a) Ek-8, Liste A ve B de yer alan tesislerin, işletmecisi/işletme sahibi Emisyon İzni almak için bir dilekçe ile Ek-10, Ek-11 ve ilgili düzenlemelerde belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak Emisyon İzin Başvuru Formunda belirtilen dokümanlarla birlikte Valiliğe başvuru yapar.

b) Başvuru Valilikçe; yirmibeş işgünü içerisinde incelenir. Dosya eksik ve yetersiz bulunursa dosyanın tamamlanması için işletme yetkililerine 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ve tesisin kapasitesi dikkate alınarak süre verilir. Sürenin bitiminde işletme yetkilileri tarafından emisyon izin dosyasında belirtilen eksikliklerin tamamlanmaması halinde dosya ile ilgili işlem ve değerlendirmeler iptal edilerek dosya işletme yetkililerine iade edilir.

c) Emisyon izni alınması sırasında yapılabilecek itirazlar, ÇED sürecinde, Emisyon Ön İzni alma safhasında yapılmamışsa dikkate alınmaz. Ancak tesisin kurulması esnasında veya daha sonra tesisin kurulu bulunduğu yörede yapılan ölçümlere dayalı olarak tesisten öngörülemeyen çevre kirlenmesinin ortaya çıkması halinde yetkili merci tarafından emisyon izni verilmez.

ç) Ek-8, Liste A ve B de yer alan tesis, çalışma usul ve esasları Valilikçe belirlenen en az bir üyesi İl Çevre ve Orman Müdürlüğü teknik elemanı olmak üzere Valilikçe oluşturulan Komisyon tarafından bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yerinde incelenir, hazırlanan teknik rapor Emisyon İzni Dosyasına eklenir. Valilik tarafından gerekli görülmesi halinde, diğer ilgili kurum/kuruluşlardan teknik eleman talep edilebilir.

Emisyon izni dosyasının incelenmesi ve karar verilmesi

MADDE 9 – (1) 8 inci maddede belirtilen hususlar yerine getirildikten sonra, aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde emisyon izin dosyası incelenmesi yapılır ve karar verilir.

a) İşletme Ek-8, Liste B de ise, hazırlanmış olan Emisyon İzin Dosyası Valilik tarafından bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde başvuru evraklarının tam olarak sunulmasından sonra otuz iş günü içerisinde incelenerek sonuçlandırılır. Uygun bulunması halinde Emisyon İzni Valilik tarafından verilir. Eksikliklerin tamamlanması için geçen süreler belirtilen süreye dahil değildir.

b) İşletme Ek-8, Liste A da ise Yönetmelikte belirtilen hususlar çerçevesinde hazırlanmış olan emisyon izin dosyası Valilik tarafından oluşturulacak komisyonca

incelenerek uygun bulunması halinde Bakanlığa gönderilir. Bakanlık tarafından emisyon izin dosyası bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde başvuru evraklarının tam olarak Bakanlığa sunulmasından sonra elli işgünü içerisinde incelenerek sonuçlandırılır. Gerekli hallerde yerinde inceleme yapılır. Belirtilen süreler, dosya Bakanlığa ulaştıktan sonra başlar. Eksikliklerin tamamlanması için geçen süreler belirtilen süreye dahil değildir. Uygun bulunması halinde Emisyon İzni Bakanlık tarafından verilir.

c) İzin vermeye yetkili merci, gerekirse konu ile ilgili uzman kişi ve kuruluşların da görüşünü alır.

ç) 6 ncı maddede ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği yetkili merci tarafından incelenir.

d) Sunulan dokümanlar ticari ve endüstriyel sırları ihtiva ediyorsa işaretlenerek ayrı bir grup halinde sunulur. Bu durumda diğer dokümanların işletmenin çevreye olan etkilerini açıkça ortaya koyacak özellikte olmasına dikkat edilir.

e) Söz konusu işletmeye ait başvuru evraklarının yetkili merci tarafından değerlendirilmesinden sonra, yetkili mercinin cevabi yazısının tarihi esas alınarak, bir yıl içerisinde İşletme yetkilileri tarafından emisyon izin dosyasında belirtilen eksikliklere ilişkin herhangi bir cevabi yazı, bilgi, belge gönderilmemesi halinde dosya ile ilgili işlem ve değerlendirmeler iptal edilerek dosya işletme sahibine iade edilir. Emisyon izin dosyası hakkında yetkili mercinin ilk görüş yazısının tarihi esas alınarak iki yıl sonunda eksiklerin tamamlanmaması halinde de dosya iade edilir. Bu durumlarda emisyon ve hava kalitesi ölçümleri de tekrarlanarak emisyon iznine yeniden başvurulması gerekir. Bu işlemler Valilikçe takip edilir. Dosya iade tarihi esas alınarak bir yıl içerisinde işletme yetkilileri başvuruda bulunur. Bu uygulama mevcut tesisler için geçerlidir.

f) (e) bendi kapsamında faaliyeti durdurulan işletmelerin yetkilileri tarafından eksiklikler tamamlanarak emisyon ve hava kalitesi ölçümlerinin yapılabilmesi için 11 inci madde kapsamında işlem yapılarak 8 inci madde kapsamında emisyon iznine yeniden başvurulması gerekir. Valilik her yılın 31 Aralık günü itibarıyla Bakanlığa bu kapsamda yapılan iş ve işlemler ile ilgili bilgi verir.

Emisyon izni belgesi verilmesi

MADDE 10 – (1) Emisyon İzni verilmesine karar verildikten sonra emisyon izni emisyon izni belgesi ile belgelendirilir ve belge İşletmeci/İşletme sahibine verilir. Emisyon İzni belgesi muhtevası ve gerekli hususlar yetkili merci tarafından belirlenir. Emisyon izin belgesi açılma ve çalışma ruhsatı yerine kullanılmaz, yalnızca İşletmenin bu Yönetmelik hüküm ve sınır değerlerine uygun olduğuna ilişkin belgedir.

(2) Ek-8 Liste A da yer alan tesisler için emisyon izin belgesi Bakanlık tarafından verilir. İzin kararı ve gerekçeleri, talep edilmesi halinde ilgililere yazılı olarak bildirilir.

(3) Ek-8 Liste B de yer alan tesisler için emisyon izin belgesi Valilik tarafından verilir. İzin kararı ve gerekçeleri, talep edilmesi halinde Valilik tarafından ilgililere yazılı olarak bildirilir.

(4) Emisyon İzin Belgesinin ulaşmamasının yazılı başvuru ile yetkili mercie bildirilmesi halinde yetkili merci tarafından aynı tarih ve sayı ile Emisyon İzin Belgesi yeniden düzenlenir.

Şartlı ve kısmi izin

MADDE 11 – (1) İşletme sahibinin veya işletmecinin başvurusu üzerine işletmenin tümü veya bir bölümünün kurulmasına ve işletilmesine şartlı veya kısmi izin verilebilir.

a) 6 ncı maddede öngörülen esasların yerine getirildiğinin belirlenmesi için,

1) İşletmede bulunan tesislerin baca gazı emisyon sınır değerlerinin sağlanması (Ek-1, Ek-5),

2) Baca yüksekliklerinin Ek-4 e göre yeterli olması,

3) Tesis etki alanında Ek-2 de yer alan hava kalitesi sınır değerlerinin sağladığının ölçüm ve/veya modelleme sonuçlarına dayanılarak belgelenmesi

kaydıyla, işletmede bulunan tesislere bir defaya mahsus olmak üzere altı ayı geçmeyecek şekilde şartlı izin verilebilir.

b) 6 ncı maddede öngörülen esasların yerine getirildiğinin belirlenmesi için, işletmenin bir kısmını oluşturan tesislerin işletmeye alınması amacıyla, bu tesislerde baca gazı emisyon sınır değerlerinin ve tesis etki alanında Ek-2 de yer alan hava kalitesi sınır değerlerinin sağlanması kaydıyla bir defaya mahsus olmak üzere altı ayı geçmeyecek şekilde kısmi izin verilebilir.

Kirlilikten kaynaklanan zararlar

MADDE 12 – (1) Bir işletmeden/tesisten kaynaklanan emisyonların etkilerinin komşu bir taşınmaza zarar vermesini önlemek amacıyla zararlı etkinin ortadan kaldırılması için gerekli tedbirlerin alınması faaliyet sahibinden yetkili merci tarafından istenir. Daha önce verilen ve kesinleşen bir izin bu Yönetmelik hükümlerine aykırılığın tespit edilmesi durumunda kaldırılır.

İzne tabi tesislerde yapılacak değişiklikler

MADDE 13 – (1) İzne tabi tesislerde yapılacak değişiklikler aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

a) İşletmeyi oluşturan tesis veya tesislerin işletilmesinde, yakıtında, yakma sisteminde ve prosesinde yapılan değişiklik ve iyileştirmeler; Bakanlıkça emisyon ölçümü yapma konusunda yetki verilen kurum veya kuruluşlara hazırlattırılacak ek emisyon ve imisyon raporunda belirtilir ve bu rapor emisyon raporu ile birlikte altı ay içerisinde yetkili mercie sunulur.

b) İzne tabi bir tesisin konumunda, özelliklerinde ya da işletiminde bir değişiklik planlandığı bildirildiğinde, değişikliğin bu Yönetmeliğin hükümlerine göre izne tabi olup olmadığı izni veren yetkili merci tarafından incelenir.

c) İzne tabi bir değişikliğin incelenmesi yapılacak değişiklikler kapsamında emisyon izni için uygulanan prosedür çerçevesinde yapılır. İşletmenin emisyon izin belgesinde yer alan bilgilerin (ç) bendindeki oranlarda değiştirilmesini gerektirecek değişiklik yapılması halinde değişiklik izne tabidir.

ç) Tesisin üretim prosesi değişmediği halde toplam üretim kapasitesinin 1/3 oranında artması, yakıt değişikliği yapılmadığı halde yakma/anma ısıl gücünün 1/3 oranında artması, üretim prosesi ve/veya yakıt değişikliği yapılması durumunda 8, 9 ve 10 uncu maddelerdeki esaslar uygulanır.

1) (ç) bendinde belirtilen oranların altında kalan değişikliklerin izne tabi olup olmadığı 6 ncı madde hükümlerine göre izin veren yetkili merci tarafından karara bağlanır. Ek-8 Liste A da yer alan tesislerde yapılan değişiklikle ilgili bilgi ve belgeler, Valilik tarafından değerlendirilerek değişikliğin izne tabi olması durumunda emisyon ölçüm raporuyla birlikte Bakanlığa gönderilir.

2) Ek-8 Liste A da yer alan tesislerde yapılan değişikliğin izne tabi olmaması durumunda Valilik tarafından Bakanlığa bilgi verilir.

d) Yapılan değişiklikler sonucu hava kirliliğini artıran ek emisyon ve bundan kaynaklanan hava kalitesini bozucu herhangi bir etki hasıl olmadığı ölçüm sonuçları ile belgelendiği takdirde, izin vermeye yetkili merci dokümanların kamu incelemesine açılması ve gazete ilan verilmesi hususlarını uygulamayabilir.

Teyit zorunluluğu

MADDE 14 – (1) İşletme yetkilileri, emisyon izni olan işletmeler için, emisyon iznine esas ölçüm raporunun tarihi esas alınarak, Ek-8, Liste A da yer alan tesisler için her iki yılda bir, Ek-8, Liste B de yer alan tesisler için her üç yılda bir, izin anında öngörülen verilerden herhangi bir sapma olup olmadığını ve tesiste yapılan iyileştirmeleri rapor etmek zorundadır. Ölçüm raporu, Bakanlık tarafından belirlenen veya uluslar arası kabul görmüş ISO, EPA, DIN ve benzeri standartlara uygun numune alma koşulları ve ölçüm metotları dikkate alınarak, emisyon ölçümleri yapılarak Ek-11 de verilen formata uygun hazırlanır. Raporun bir nüshası İşletmede muhafaza edilir, bir nüshası da İşletmenin bulunduğu Valiliğe sunulur ve Valilikçe değerlendirilir. Ek-8, Liste A da yer alan tesisler için emisyon ölçüm raporu, Valilik görüşü ile birlikte Bakanlığa gönderilir. Ayrıca İşletmeci/İşletme sahibi tesiste yapılan iyileştirmeleri raporda sunmak zorundadır.

Ek düzenlemelerin uygulanması

MADDE 15 – (1) Ek düzenlemelerin uygulanmasında;

a) Bu Yönetmeliğin esaslarını yerine getirmek amacı ile izin vermeye yetkili merci izin verildikten sonra gerektiğinde ek düzenlemeler isteyebilir. Bu ek düzenlemede Ek-9 daki esaslar dikkate alınır.

b) Yapılacak ek düzenleme, işletici ve işletilen tesis için aşırı ekonomik yük getiriyorsa ve teknolojik seviye bakımından uygulanabilir değilse bu konuda bir mecburiyet getirilemez. Ek düzenleme teknolojik olarak uygulanabilir olmakla beraber ancak belli bir süre sonra ekonomik hale gelecekse yetkili merci ek düzenlemenin bu süreden sonra

uygulanmasını kabul edebilir. Bir ek düzenleme teknolojik olarak uygulanabildiği halde, ekonomik sebeplerle tesisi işleten tarafından uygulanamazsa izin 17 nci madde hükümlerine göre iptal edilir.

c) Ek düzenleme tesisin yeri, yapısı ve işletmesi üzerinde önemli değişiklikler gerektiriyorsa, yapılacak değişiklikler 13 üncü maddede öngörülen hükümlere tabidir.

ç) Ek düzenlemeler, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddelerde yer alan tesislere de getirilebilir.

İzin uzatılması

MADDE 16 – (1) İzin uzatılmasında; izin verilen İşletmede bulunan Ek- 8 Liste A da yer alan tüm tesisler iki yıl, Liste B de yer alan tüm tesisler üç yıl sürekli olarak işletme dışı bırakılmışsa bu maddede sözü edilen süreler geçtikten sonra bu Yönetmeliğin ve bu Yönetmeliğe esas teşkil eden Kanunun amacına aykırı düşmediği takdirde, İşletmenin tekrar faaliyete geçmesi halinde İşletme yetkilileri yeni durumu temsil eden emisyon izin belgesi almak için yetkili mercie başvuru yapar ve işletmeye emisyon iznine esas ölçümlerin yapılabilmesi için yetkili merci tarafından altı aya kadar süre verilir.

İzin iptal edilmesi

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik esaslarına göre verilen bir izin;

a) 11 inci maddeye göre verilmişse ve izin sahibi bu şartlara uymamışsa,

b) Sürekli emisyon ölçümü yapılan tesislerde bir yıl içinde yapılan sürekli ölçüm sonuçlarının EK-3.d.1 de yer alan değerleri veya bir yıl içinde yapılan ölçümlerin %5 inde sınır değerlerinin aşılması halinde,

c) Yetkili merci tarafından bu Yönetmelik hükümlerine göre izin verilmesinden sonra, izin verilmesine mani olacak ek bilgiler edinilmişse ve/veya iznin kaldırılmaması kamu menfaatini tehlikeye sokuyorsa,

ç) Daha önce verilen izin henüz uygulamaya konulmadan, yetkili merci izin esaslarının değiştirilmesi sonucu izin veremiyor ise ve iznin kaldırılmaması kamu menfaatini tehlikeye sokuyorsa,

d) Çevre ve insan sağlığı yönünden tehlike arz ediyorsa,

e) İşletmeci/İşletme sahibi 14 üncü maddede belirtilen sürelerde yapılması gereken teyit ölçümlerini yaptırmadığı takdirde

iptal edilir.

(2) İzin iptal kararının tebliğ edildiği tarihte izin geçersiz sayılır.

(3) İşletmeci/İşletme sahibi teyit ölçümlerini yaptırmasına rağmen teyit ölçüm raporunu rapor düzenleme tarihinden itibaren bir yıl içinde izin vermeye yetkili mercie bildirmedeği takdirde, bir yılın sonunda izin iptal kararı yürürlüğe girer, izin geçersiz sayılır.

İşletmenin adının değiştirilmesi ve/veya işletmenin devredilmesi

MADDE 18 – (1) Bir işletme kira veya satış yoluyla devredilirse ve/veya adı değiştirilirse, işletme yetkilileri tarafından değişikliğin gerçekleştiği tarihten itibaren altmış gün içerisinde izin vermeye yetkili mercie kapasite, proses değişikliği olup olmadığına ilişkin yazılı bilgi verilir.

(2) İşletmenin emisyon iznine esas ölçüm raporunun geçerlilik süresi içinde ad değişikliği ve/veya devir yapılması durumunda yapılan başvurularda ilave ölçüm istenmeksizin yeni tarih ve numara verilerek emisyon izin belgesi düzenlenir.

(3) Söz konusu işletmede 14 üncü madde ile ilgili teyit zorunluluğu, ad değişikliği ve/veya devir yapılmadan önce düzenlenmiş olan emisyon iznine esas ölçüm raporunun tarihi esas alınarak uygulanır.

İzne tabi olmayan tesislerin kurulması, yapısal özellikler ve işletilmesinde aranacak şartlar

MADDE 19 – (1) İzne tabi olmayan tesisler için aşağıdaki şartlara uyulur.

a) Bu tesislerden yayılan emisyonlar bu Yönetmelikte belirtilen hüküm ve sınır değerlerin üzerinde olamaz.

b) Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından Resmî Gazete’de yayımlanmış standartlar ile ilgili mevzuatta yer alan hüküm ve teknik özelliklere uyulur. Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde Valilikçe alınan kararlara uyulur.

c) Yetkili merci tarafından gerekli görülmesi durumunda tesisten kaynaklanan emisyonların ve hava kalitesinin ölçtürülmesi istenebilir. Bu ölçümler için yapılacak harcamaların karşılanması, 27 nci maddede belirtilen şekilde yapılır.

İzne tabi olmayan tesisleri işletenlerin yükümlülükleri

MADDE 20 – (1) İzne tabi olmayan tesislerin kurulması ve işletilmesinde aşağıdaki şartlara uyulur.

a) Tesisin çevreye zararlı etkilerinin mevcut en iyi üretim ve/veya arıtım teknikleri uygulanarak azaltılmak suretiyle kirlilik oluşturmaması sağlanır.

b) İşletmede bulunan tesislerin işletilmesi, bakımı aşamalarında ve sonunda açığa çıkan atıklar ve artıklar uygun metotlarla bertaraf edilir.

İzne tabi olmayan tesislerin denetlenmesi

MADDE 21 – (1) İzne tabi olmayan tesislerin 19 uncu maddede belirtilen esaslara uygun olarak faaliyet gösterip göstermediği Valilikçe bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak denetlenebilir.

İzne tabi olmayan tesisler için ek düzenlemeler

MADDE 22 – (1) Yetkili merci 19 uncu maddedeki hususların uygulanması için ek düzenlemeler getirebilir.

Emisyon tespiti ve sınırlaması

MADDE 23 – (1) Emisyon tespiti ve sınırlamasında aşağıdaki şartlara uyulur.

a) İşletmeyi oluşturan tesislerin çevreye zararlı etkilerinin tespiti amacıyla yetkili merci, izne tabi veya izne tabi olmayan bir tesisin işleticisine, yetkili merci tarafından belirlenmiş uzman bir kurum/kuruluş veya kişiye tesisinden çıkan emisyonu ölçtürmesini ve/veya bu emisyonun hava kirlenmesine katkı değerini hesaplatmasını ve/veya hava kirliliği seviyesinin ölçümünü yaptırmasını ister; böylece bir emisyon ve emisyon ölçüm raporu hazırlanır ve bedeli 27 nci maddede belirtildiği şekliyle karşılanır.

b) Hava kirliliğinin önemli boyutlarda olduğu kritik bölgelerde, izne tabi tesislerden kaynaklanan emisyonların miktarı ile zamana ve yere göre dağılımını gösteren hava kirlenmesine katkı değerini içeren bir emisyon ölçüm raporu yetkili merci tarafından istenebilir. Bu raporun her yıl yenilenmesi istenebilir.

c) Emisyonların ölçümünde Ek-2 de belirtilen, tesis etrafında yapılması gerekli görülen hava kirliliği ölçümlerini düzenleyen ilgili mevzuattaki esaslar dikkate alınır. Tesis etki alanında hava kirliliğinin ölçümünde ise Ek-2 de yer alan esaslar dikkate alınır.

ç) Tesis etki alanında hava kirliliğinin tespitine yönelik yapılacak ölçümlerle ilgili koordinasyonu Valilik sağlar, bu ölçümler için yapılacak harcamalar 27 nci maddede belirtildiği şekilde karşılanır.

Emisyon ölçüm raporu

MADDE 24 – (1) Bakanlık, 14 üncü maddede ve 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen emisyon ölçüm raporunun içeriğini tespit eder (Ek-11). Emisyon ölçüm raporundaki bilgilerde işletmenin endüstriyel ve ticari sırları varsa işletme sahibinin/işletmecinin talebi üzerine bu bilgiler umuma ifşa edilemez.

(2) Bilimsel araştırmalarda kullanılmak üzere ve bilim kuruluşları tarafından talep edilmesi halinde, işletmeye ait endüstriyel ve ticari sırları dışında kalan bilgiler ve emisyon ölçüm sonuçları, işletmenin sahibi/işleticisi tarafından emisyon izin dosyasında yer alan bilgilerin kullanılmasında kesin bir yasaklama getirilmediği takdirde, bilgiyi talep eden kurum/kuruluş tarafından, işletmenin sahibi veya işleticisinden yazılı onay alınmak kaydıyla işletmenin ismi belirtilmeksizin, işletmenin kurulu bulunduğu İlde, Valilik tarafından görevlendirilen personel denetiminde bilgilerin arşivlendiği bina dışına çıkarılmadan ve kopyalanarak çoğaltılmaksızın incelemeye açılabilir.

İzne tabi tesislerde yapılacak ilk ve periyodik ölçümler

MADDE 25 – (1) İzne tabi tesisleri işletenler;

a) Tesisin işletmeye alınmasından sonra veya 13 üncü maddede sözü edilen değişikliklerden sonra altı ay içerisinde,

b) 14 üncü maddede belirtilen süreler içerisinde ölçümlerini yaptırıp yetkili mercie sunmak zorundadır.

Sürekli ölçümler

MADDE 26 – (1) Sürekli ölçümlerde;

a) Yetkili merci tarafından sürekli ölçüm yapılmasına karar verilirken; esas alınan değerler geçerli olmak üzere; izne tabi tesislerden 23 ve 25 inci maddeler kapsamındaki ölçümlerin yerine, bu ölçümlerin kayıt cihazlı ölçüm aletleriyle sürekli olarak yapılmasını isteyebilir.

b) Tesis etki alanında kritik bölgelerde ve kirlenme ihtimalinin olduğu hallerde yetkili merci gerekli gördüğü takdirde izne tabi olmayan tesislerden de emisyon ve hava kalitesi ölçümlerinin yapılmasını isteyebilir.

(2) Bu ölçümler için yapılacak harcamalar 27 nci maddede belirtildiği şekilde karşılanır.

Ölçümler için yapılacak harcamalar

MADDE 27 – (1) Emisyon ve tesis etki alanındaki hava kalitesinin belirlenmesi için yapılacak ölçümlerin masrafları işletmenin sahibi/işletmeci tarafından karşılanır.

Ölçüm sonuçları hakkında bilgi verilmesi

MADDE 28 – (1) 23, 25 ve 26 ncı maddelerde belirtilen ölçümlerin sonuçları işletmenin sahibi/işletmeci tarafından yetkili mercie verilir. Ölçüm kayıtları işletmenin sahibi/işletmeci tarafından en az beş yıl muhafaza edilir.

Toplam emisyon sınırlaması

MADDE 29 – (1) Valilik, sanayi tesislerinin yoğun olarak bulunduğu, toplam emisyon sınırlaması yapılacak kritik bölgelerde faaliyet gösteren işletmelerin tümünden herhangi bir anda dış havaya verilen toplam emisyonu sınırlandırıcı tedbirler isteyebilir. Toplam emisyon sınırlaması yapılacak kritik bölgeler Valilik tarafından belirlenir. Valilik, bu bölgelere kurulacak izne tabi olan veya olmayan yeni bir tesisin toplam emisyon miktarıyla ilgili olarak geçici veya sürekli sınırlandırma kararları alabilir veya yeni bir tesisin bölge içinde kurulmasına Planlama, ÇED ve Emisyon Ön İzin aşamalarında yapılan değerlendirmelerde dikkate alınarak izin vermeyebilir. Gerekli görülmesi halinde Bakanlık bu yetkiyi kullanır.

Bölgesel kirlilik

MADDE 30 – (1) Koruma bölgeleri;

a) Bir bölgedeki işletmelerden, ulaşımdan ve ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin insan ve çevresi üzerindeki zararlı etkileri normal tedbirlerle ortadan kaldırılamıyorsa bu bölgeler yetkili merci tarafından koruma bölgesi olarak ilan edilebilir. Yetkili merci koruma bölgelerinde,

1) Hareketli ve sabit tesisleri çalıştırmamaya,

2) Sabit tesisleri kurdurmamaya,

3) Hareketli ve sabit tesisleri sadece belirli zamanlarda çalıştırmaya veya bunlardan yüksek işletme teknikleri talep ederek çalıştırmaya,

4) Tesislerde yakıt kullandırmamaya veya sınırlı olarak kullandırmaya

yetkilidir.

b) Yetkili merci, kritik meteorolojik şartların mevcut olduğu veya olacağı, hava kirlenmelerinin çok hızlı artış gösterdiği bölgelerde, insan ve çevresi üzerinde meydana gelecek zararlara karşı;

1) Hareketli veya sabit tesisleri sadece belirli zamanlarda çalıştırmaya,

2) Önemli ölçülerde hava kirlenmelerine yol açabilen yakıtların tesislerde kullanılmasını yasaklamaya veya sadece kısıtlamaya

yetkilidir.

c) Hava kirliliğinin çok hızlı artış gösterdiği durumlarda 6/6/2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde (HKDYY) belirlenen uyarı kademeleri uygulanır.

ç) Hava kalitesi sınır değerleri aşılarak, hava kirliliği Ek-2 de belirtilen değerlere ulaştığında, bölge özelliklerine göre alınacak tedbirler Valilikler tarafından tebliğ halinde yayımlanır. Bu tebliğler hazırlanırken Bakanlık görüşü alınır.

d) Her kademe için alınacak tedbirler düzenlenirken meteorolojik veriler göz önüne alınır. Sis, enverziyon, durgun meteorolojik şartlar ve izotermal durumlarda bir sonraki kademelerin tedbirleri veya ilave tedbirler uygulanabilir. Nisbi nem miktarının % 90 ın üzerine çıkması halinde uyarı kademelerinin belirlenmesinde Ek-2 de verilen kirlilik derecelerinin % 10 eksiği esas alınır.

Yakıt ve hammadde belirlenmesi

MADDE 31 – (1) Yetkili merci, hava kirliliğinin ciddi boyutlara eriştiği zamanlarda ve bölgelerde, yakıt ve hammaddesi değiştirilebilen tesislerde hava kirliliğinin azaltılması amacıyla kullanılacak uygun nitelikte yakıt veya hammadde belirleyebilir.

Kaza sonucu emisyon

MADDE 32 – (1) Bir tesisten ihmal sonucu veya ihmale dayalı gereken tedbirlerin alınmaması sonucu normal çalışmasında öngörülenden fazla ve hava kirliliğine yol açacak şekilde emisyon yayılırsa veya hava kalitesini bozacak şekilde kimyasal maddeler hava alıcı ortamına atılırsa, işletme sahibi/işletmeci, emisyonun en kısa sürede normal seviyeye inmesi için gerekeni yapar. Yetkili merci, kaza sonucu çıkan emisyonun normal seviyeye indirilmesi için işletme sahibine veya işletmecisine gerekli tedbirleri almasını ister.

Yakıt özellikleri

MADDE 33 – (1) Hava kirliliğinin azaltılması amacıyla sanayi tesislerinde kullanılacak olan katı yakıt özellikleri Bakanlık tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak belirlenir. Piyasaya arz edilen sıvı ve gaz yakıtların özelliklerinin belirlenmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarla koordineli çalışılır.

(2) Katı yakıtlar ithal ediliyorsa ithal işlemleri, Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayımlanan Dış Ticaret Standardizasyon Tebliği kapsamında ve ithal izni veren yetkili merci tarafından belirlenen hususlar çerçevesinde yapılır.

(3) İthal katı yakıt kullanan tesis/işletme ithalat iznine ilişkin belgenin bir kopyasını muhafaza eder. Denetimlerde yetkili merci tarafından istenmesi halinde ibraz eder.

(4) Sıvı yakıtları kullanan tesis/işletme sıvı yakıtlara ilişkin analiz raporlarını üç yıl saklar ve denetimlerde yetkili merci tarafından istenmesi halinde ibraz eder.

(5) Yakıt olmayan ancak katı yakıt olarak değerlendirilebilen biyokütlenin kullanım esasları Bakanlıkça belirlenir.

(6) Biyokütleyi katı yakıt olarak kullanan tesis bu Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır.

İzne tabi tesislerin denetlenmesi

MADDE 34 – (1) İzne tabi tesislerin denetlenmesinde;

a) Bu Yönetmelik kapsamında izne tabi tesisler, faaliyetlerin Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilip getirilmediğinin tespiti amacıyla yetkili merciin görevlendirdiği kişilerce denetlenir. Bakanlık denetleme ve ceza yetkisini Çevre Kanununun 12 ve 24 üncü maddeleri gereğince devredebilir.

b) İşletme sahipleri ve işletmeciler;

1) Yetkili merciin görevlendirdiği kişilerin veya yetkili mercii temsil eden kişilerin işletmeye ve tesislere girmesi için izin vermeye,

2) Emisyon ve hava kalitesi değerlerinin belirlenmesi maksadı ile görevli kişiler tarafından testler yapılmasına, izin vermeye ve kolaylık göstermeye,

3) Görevli kişilere çevre mevzuatı kapsamında istenen ve gerekli olan doküman ve bilgileri vermeye

mecburdur.

4) Yetkili merciin isteği üzerine, işletme sahipleri işletmeci (a) ve (b) bentlerindeki çalışmalar sırasında işletme ve tesiste gerekli düzenlemeleri yapmak üzere istek üzerine işletmede çalışan görevlileri hizmete tahsis ederler. (a) ve (b) bentlerindeki çalışmaların yapılabilmesi için işletme sahipleri ve/veya işletmeciler iş güvenliği açısından gerekli olan koruyucu malzemeleri ve ulaşım araçlarını temin ederler.

c) (a) bendi hükümleri, 33 üncü madde kapsamına giren yakıtlar, ürünler, maddeler ve tesisleri de içine alır. Bu hususlar işletme sahipleri/işletmeci için de geçerlidir. Bu işletme sahipleri/işletmeciler yetkili merciin görevlendirdiği kişilerin veya yetkili merciyi temsil eden kişilerin örnek almasına, işletme/tesis içinde ve bacasında kontroller yapmasına izin verirler.

ç) Denetim işlemleri ile ilgili olarak yapılan testler ve ölçümlerin masrafları, (a) ve (b) bentlerinin hükümlerine göre örnek alınması, bunların analizi, test yapılması dolayısıyla ortaya çıkan masraflar, işletme sahipleri işletmeciler tarafından karşılanır.

d) Bilgi vermekle zorunlu işletme sahipleri/işletmeciler veya kanuni temsilcileri sorulan sorulara cevap vermekten kaçınırsa bu husus tutanakla kayda geçirilir.

e) (b), (c) ve (d) bentlerine göre elde edilen bilgi ve belgeler başka amaçlar için kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sera gazlarının azaltılması

MADDE 35 – (1) İşletme sahipleri/işletmeciler tesislerinde üretimden, yakıt tüketiminden ve yakma sistemlerinden kaynaklanan sera gazlarının (Karbondioksit-CO₂, Metan-CH₄, Nitrozoksit-N₂O, Hidrofloro karbonlar HFCs, Perfloro karbonlar-PFCs, Kükürt heksaflorid SF₆ ve kloro floro karbonlar CFCs) miktarlarını (ton/yıl-ton/ay) belirlemek ve alınan sera gazlarını azaltma önlemlerini açıklamakla yükümlüdür. Sera gazları ve enerji verimliliği mevzuatı kapsamında yapılan çalışmalar ile ilgili bilgiler emisyon izin dosyasında ayrı bir bölüm olarak verilmelidir. Bilgilerin bu Yönetmelikte belirtilen teyit zorunluluğundan bağımsız olarak her yıl Bakanlığa gönderilmesi zorunludur.

İdari yaptırımlar

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren tesisleri işletenler ve/veya sahipleri;

a) 5 inci maddeye göre izin almaksızın bir tesis kurar ve/veya işletirse,

b) 9 uncu maddenin (e) bendi kapsamında gerekli işlemler yapılmazsa,

c) İzne tabi tesislerin işletilmesi sırasında 11 inci maddedeki şartların yerine getirilmesi için yetkili mercinin bu Yönetmelik sınırları içindeki taleplerine uymazsa,

ç) 11 inci maddeye göre koyulan bir şartı, icra edilebildiği halde zamanında yerine getiremezse,

d) İzne tabi bir tesisin işletilmesi veya yapısı ile ilgili olarak 13 üncü maddede öngörülen şartları yerine getirmeden değişiklik yaparsa,

e) 15, 22, 23, 26 ve 30 uncu maddeler ile getirilen icrası mümkün şartları ve talepleri zamanında yerine getirmezse,

f) 19, 26 ve 33 üncü maddelere göre getirilen şartlara ve taleplere icrası mümkün olduğu halde uymazsa,

g) 14 üncü maddede öngörülen bilgileri zamanında vermezse,

ğ) 23 ve 24 üncü maddelere göre verilmesi gereken emisyon raporunu eksiksiz ve zamanında vermezse,

h) 28 inci maddeye göre ölçüm sonuçlarını bildirmez veya ölçüm aleti grafiklerini ve ölçüm kayıtlarını muhafaza etmezse,

ı) 34 üncü maddeye göre; görevlilerin meskun yerlere veya taşınmazlara girmelerine veya test ve incelemeler yapmalarına izin vermezse; doğru ve tam bilgiyi, belgeleri veya kayıtları zamanında ibraz etmezse; iş gücü veya yardımcı malzemeleri hazır tutmazsa; örnek almaya izin vermezse,

i) İzne tabi bir tesisin işletmesine son verildiği takdirde, altmış gün içerisinde yetkili mercie yazılı olarak bilgi vermezse,

j) 32 nci maddede belirtilen tedbirleri almazsa,

k) Bu Yönetmelikte belirtilen esas ve standartlara ve ek düzenlemelere uymazsa,

l) 22 nci maddeye göre getirilen ek düzenlemeye uymazsa, ek düzenlemeye uyuluncaya kadar,

m) İşletmeyi oluşturan tesislerin hava alıcı ortamında bozulmaya neden olacak şekilde hava kalitesi sınır değerlerini aşarak tehlikeli durum yarattığı takdirde,

n) Geçici 3 üncü madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmezse

Çevre Kanununun ilgili maddeleri uyarınca idari yaptırım uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 37 – (1) 22/7/2006 tarihli ve 26236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeni emisyon sınır değerleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Organik, inorganik ve diğer özel toz emisyonları, organik, inorganik gaz ve buhar emisyonları ve kanserojen maddeler için 1/1/2012 tarihinden itibaren Ek-1 de verilen sınır değerler geçerli olmayıp Ek-7 deki tablolar ve sınır değerler uygulanacaktır.

Emisyon izni almış işletmeler

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 7/10/2004 tarihli ve 25606 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine ve 22/7/2006

tarıhli ve 26236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine göre emisyon izni almış olan İşletmeler 14 üncü madde uyarınca faaliyetlerini sürdürürler.

(2) Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği yayım tarihinden önce kurulmuş ve 2/11/1986 tarihli ve 19269 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğine göre değerlendirilerek emisyon izni almış olan ve 22/7/2008 tarihine kadar emisyon izni yenilemek için başvuru yapmış olan İşletmeler bu Yönetmelik kapsamında altı ay içinde değerlendirilir.

(3) Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğine göre değerlendirilerek Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine göre Bakanlık tarafından emisyon izin belgesi düzenlenen tesisler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Ek-11 de verilen formata uygun emisyon ölçüm raporu hazırlayarak Emisyon İzin Belgesini yenilemek amacıyla Valiliğe başvurur. Yetkili merci, bu başvuruları altı ay içinde değerlendirir ve bu tesisler bu Yönetmeliğin yayım tarihinden itibaren iki yıl içinde emisyon izin belgesini almak zorundadır.

(4) Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğine göre emisyon izni almış olan ve 22/7/2008 tarihine kadar emisyon iznini yenilemek için başvuru yapmayan tesisler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Ek-10 ve Ek-11 de verilen formata uygun emisyon izin başvuru dosyası hazırlayarak Emisyon İzin Belgesini yenilemek amacıyla Valiliğe başvurur. Yetkili merci, bu başvuruları altı ay içinde değerlendirir ve bu tesisler bu Yönetmeliğin yayım tarihinden itibaren iki yıl içinde emisyon izin belgesini almak zorundadır.

(5) Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine ve Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine göre A Grubu emisyon izin belgesine sahip olan ve bu Yönetmelik kapsamında Ek-8 Liste B de yer alan tesis/işletmeler B Grubu emisyon izni almak ve mevcut A Grubu emisyon izin belgesini iptal ettirmek için Valiliğe başvurur. İşletme sahipleri/işletmecisi tarafından A Grubu emisyon izin belgesine esas teşkil eden ölçüm raporu tarihi esas alınarak teyit ölçümleri için hazırlanan raporu içeren dosya ile Valiliğe başvuru yapar. Valilik, bu başvuruları 8, 9 ve 10 uncu madde kapsamında değerlendirir ve sonuca bağlar.

Emisyon izni almamış işletmeler

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğine göre emisyon izni alma yükümlülüğü bulunan ancak bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve 31/12/2007 tarihine kadar iş termin planı ile birlikte bu madde kapsamında yetkili mercie başvuru yapmış olan, hava kalitesi modelleme raporları ile birlikte ölçüm cihazlarının (istasyonlarının) alımı konusunda sipariş verildiğine dair bilgi ve belgeleri Valilik kanalı ile Bakanlığa sunan ve en geç 31/12/2008 tarihine kadar hava kalitesi ölçüm cihazlarının (istasyonlarının) alımına, montajına ve ölçümlere başlayan ve iş termin planları Bakanlıkça uygun görülen tesisler, tesis etki alanında Ek-2 de yer alan hava kalitesi sınır değerlerini sağlayarak faaliyet gösterecek şekilde her türlü önlemi almakla ve 31/12/2011 tarihine kadar iş termin planında yer alan işleri tamamlamak suretiyle emisyon izni almak için emisyon izin dosyası hazırlayarak yetkili mercie başvurmakla yükümlüdürler. 31/12/2008 tarihine kadar sürekli hava kalitesi ölçüm cihazlarının (istasyonlarının) montajını tamamlamamış ve/veya ölçüm işlemlerine başlamamış olan tesisler bu madde kapsamında değerlendirilemez.

(2) Bu tesisler faaliyetlerini yukarıda belirtilen süreler içinde, tesis etki alanında Ek-2 de yer alan hava kalitesi sınır değerlerinin sağlanması ve hava kalitesinin ölçüm cihazları (istasyonları) ile sürekli izlenmesi ve ölçüm sonuçlarının kayıt altına alınması Valiliğe düzenli bildirimde bulunulması koşulu ile iş termin planlarına bağlı olarak sürdürülebilir.

(3) Tesis etki alanında Ek-2 de yer alan hava kalitesi sınır değerleri sağlanmadığı takdirde 23, 30, 31 ve 32 nci maddede yer alan hükümler uygulanır. Hava kalitesi ile ilgili kritik koşulların ortaya çıkması halinde 29 uncu madde ile ilgili hükümler geçerlidir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen sürelerde iş termin planı hazırlayarak yetkili mercie sunan ve hava kalitesi ölçümlerine başlayan tesisler iş termin planlarına uygun olarak faaliyet göstermelidir.

Emisyon izin belgesi geçerlilik süresi

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ve Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğine göre emisyon izin belgesi alan ve bu Yönetmelik hükümlerine göre emisyon izni alacak tesislerin belgeleri 13 ve 14 üncü maddede yer alan hüküm ve esaslara uygun olmak kaydıyla 1/1/2014 tarihine kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.